

'Ik probeer alleen maar mijn leven te leven'. Uitgeprocedeerde asielzoekers en criminaliteit (2006). A. Leerkes (RISBO, Erasmus Universiteit, Rotterdam / Universiteit van Amsterdam). Politiewetenschap 36c

Deel 3 van een drieluik.

Doelstelling

Nadere informatie verkrijgen over de aard en de beweegredenen van uitgeprocedeerde asielzoekers om delicten te plegen.

Hoofdvraag

1. Wat zijn de beweegredenen van afgewezen asielzoekers om delicten te plegen?
2. In hoeverre is er sprake van criminele voorgeschiedenissen in het geboorteland?
3. Wat is de invloed van de verblijfstatus op de keuzes die afgewezen asielzoekers hebben gemaakt, in het bijzonder bij het ontwikkelen van delinquent gedrag?
4. In hoeverre en op welke wijze wordt het delinquente gedrag van afgewezen asielzoekers beïnvloed door hun sociale bindingen (inclusief familiebindingen)

Methode van onderzoek

- interviews met 26 respondenten, meestal twee gesprekken per gedetineerde.

Samenvatting

Er is tevens een kwalitatief onderzoek verricht onder 26 afgewezen asielzoekers met een strafblad, die vastzaten in de Vreemdelingenbewaring van de Penitentiare Inrichting Tilburg. Uit dit onderzoek komen drie belangrijke vormen van criminaliteit naar voren:

Verblijfscriminaliteit; delicten die erop gericht zijn om in Nederland of een ander westers land te verblijven. Deze vorm van criminaliteit vindt meestal plaats aan de landsgrenzen, en kan zowel gericht zijn op binnenkomst als op vertrek. Voorbeelden zijn: Nederland in- of uitreizen met een vals reisdocument; reizen met een reisdocument van een ander (geleend, gestolen, gekocht); zich niet kunnen legitimeren of tonen van een vals identiteitsdocument in Nederland (legitimatieplicht).

Bestaanscriminaliteit; delicten die migranten in staat stellen om inkomsten te verwerven waardoor zij in Nederland kunnen leven en waardoor zij in staat zijn om te voldoen aan vaak familiale verplichtingen. Voorbeelden zijn: werken met valse of andermans papieren; diefstal (meestal winkeldiefstal of fietsdiefstal); drugshandel (meestal straatventer of drugsrunner) en heling of wederverkoop van gestolen goederen.

Verslavinggerelateerde criminaliteit; allerlei vormen van criminaliteit die voortvloeien uit verslaving. Meestal gaat het om vermogensdelicten.

De aangetroffen criminaliteit is voor een deel te verklaren uit de beperkte verblijf- en bestaansmogelijkheden van de afgewezen asielzoekers. Gedurende het verblijf in Nederland nemen deze mogelijkheden meestal af en soms (tijdelijk) toe, bijvoorbeeld door heropname in de asielprocedure, het vinden van informeel werk of het aangaan van een relatie. Een positieverslechtering gaat meestal gepaard met een grotere waarschijnlijkheid van betrokkenheid bij criminaliteit. Er zijn bovendien aanwijzingen dat de meeste afgewezen asielzoekers pas in Nederland politiecontacten hebben gekregen wegens criminaliteit.